

به نام خالق زیبایی ها

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

مرکز آموزشی درمانی ضیائیان

طرح دوره دستیاران پزشکی خانواده در دوره قلب بیمارستان ضیائیان

تهیه و تنظیم: دکتر احسان سخاوتی مقدم

اهداف تدوین مقاله

۱- طول دوره: یک ماه

۲- مدت زمان ساعات مفید آموزشی در طول دوره: ۱۳۰ ساعت

۳- مدیر مسئول برنامه: مدیر گروه، مسئول آموزش و دستیاران

۴- اعضای هیئت علمی برنامه: اعضای هیئت علمی گروه قلب

۵- پیامد مورد انتظار outcomes از این برنامه آموزشی:

الف- در حیطه دانش

لازم است دستیار تعاریف بیماری، پاتولوژی، اتیولوژی، علایم بالینی، علایم پاراکلینیکی، عوارض، پیش آگهی، نحوه تشخیص و پیشگیری در بیماری های شایع و مهم قلبی عروقی شامل سندروم های ایسکمیک حاد و مزمن، فشارخون، نارسایی قلب، آریتمی های مهم و شایع، بیماری های دریچه ای مهم و شایع و تب رماتیسمی را شرح دهد.

ب- در حیطه مهارت

- توانایی گرفتن شرح حال دقیق در برخورد با بیماران قلبی را دارا باشد.
- توانایی انجام معاینه قلبی و عروقی شامل گرفتن فشار خون، اندازه گیری فشار ورید ژوگولر، نگاه و لمس قفسه سینه، سمع قلب و معاینه نبض های مرکزی و محیطی را به طور صحیح دارا باشد.
- توانایی ثبت و خواندن نوار قلب (ECG) را با رعایت اصول استاندارد دارا باشد، توان تشخیص نوار قلب طبیعی، ریتم، تعداد ضربان (rate) و محور قلب را دارا باشد.
- توانایی تفسیر یافته های مهم نوار قلب (ECG) شامل بزرگی حفرات، نشانه های ایسکمی قلب، تغییرات انفارکتوس قلبی، بلوکهای شاخه ای و هدایتی و آریتمی های شایع را دارا باشد.

- نحوه صحیح خواندن Chest x ray را بداند و توانایی تشخیص اندازه قلب و مدیاستن، بزرگی حفرات را دارا باشد.
- بتواند با بیماران و خانواده های آنان در کسب اطلاعات صحیح و ضروری بالینی ارتباط برقرار کند.
- توانایی طرح تشخیص های افتراقی شکایت های شایع بخش قلب و ارائه برنامه های تشخیصی هر شکایت شامل درد قفسه سینه، تنگی نفس، تپش قلب، سیانوز و سنکوپ را دارا باشد.
- توانایی طرح تشخیص های افتراقی یافته های بالینی شایع بیماری های قلب و ارائه برنامه های تشخیصی هر شکایت شامل سوفل قلبی، ژوگولر برجسته، فشار خون بالا و... را دارا باشد.
- اصول غربالگری صحیح فاکتورهای خطر قلبی و تشخیص صحیح و اصول درمان آن ها را شرح دهد.
- توانایی تفسیر یافته های آزمایشگاهی رایج در بخش قلب شامل پروفیل چربی، قند، آنزیم های قلبی، pt را دارا باشد.
- توانایی برخورد و انجام اقدامات اولیه در اورژانس های قلبی (شامل CPR و...) را طبق استاندارد دارا باشد.
- بتواند در ارتباط با مشکلات بیماری به بیمار و خانواده وی توضیح دهد.

ج-در حیطه نگرش:

پیامد
<ul style="list-style-type: none"> • اعتقاد و تعهد به رعایت اصول اخلاقی در رفتار حرفه ای • احساس مسئولیت در قبال بیماران • اهمیت دادن به گرفتن شرح حال و معاینه سیستماتیک و کامل بیمار • اهمیت دادن به مستندات یا امور بیماران و پرونده نویسی • اهمیت دادن به مراقبت های مقرون به صرفه و با کیفیت • داشتن نگرش حرفه ای صحیح و توانایی ایجاد حس اعتماد و احترام متقابل بین پزشک، بیمار و کلیه همکاران تیم بهداشتی • ارزش نهادن به استقلال بیمار در انتخاب و مشارکت فعالانه بیمار در تصمیم گیری های مربوط به وی • رعایت حقوق متقابل بیمار و پزشک • ارتباط مناسب با بیمار و همراهانش بر اساس زمینه های فرهنگی، مذهبی، اقتصادی، اجتماعی، سن، جنس و میزان تحصیلات • آشنایی با پیشرفت های دانش پزشکی و چگونگی کاربرد روش های نوین پزشکی و مشارکت در اعتلای دانش پزشکی • شناخت مسئولیت های دانش پزشکی • اهمیت دادن به آموزش بیماران در مورد بیماری، نحوه پیشگیری و شناختن فاکتورهای خطر و حفاظت کننده

۶- شاخص های تعیین محتوای ضروری (core content) و متدولوژی تعیین محتوای ضروری:

- ۱- موضوع یا بیماری از اولویت های نظام سلامت کشور باشد.
- ۲- از شکایات و بیماری های قابل تشخیص، شایع و مهم باشد.
- ۳- تشخیص و پیشگیری بیماری، مورد نیاز جامعه باشد.
- ۴- تشخیص و پیشگیری بیماری تاثیر بر سلامت فرد و خانواده داشته باشد.
- ۵- بیماری قابل پیشگیری باشد و برنامه غربالگری داشته باشد.
- ۶- در راستای نقش دانش آموختگان در نظام سلامت کشور باشد.
- ۷- محتوایی که باید آموزش داده شود و فراگرفته شود تا پیامد های فوق الذکر حاصل شوند.

الف-حیطه دانش

ردیف	عنوان محتوا
۱	نحوه برخورد با درد قفسه سینه
۲	نحوه برخورد با تنگی نفس
۳	نحوه برخورد با ادم حاد ریه
۴	نحوه برخورد با سوفل قلبی
۵	نحوه برخورد با آریتمی (معاینه و ECG)
۶	نحوه برخورد با سرفه
۷	نحوه برخورد با سیانوز
۸	نحوه برخورد با سنکوپ
۹	نحوه برخورد با سرگیجه
۱۰	نحوه برخورد با هیپوتانسیون
۱۱	نحوه برخورد با شوک
۱۲	نحوه برخورد با اختلال لیپید
۱۳	نحوه برخورد با ترومبوز وریدهای عمقی و آمبولی ریه
۱۴	ریسک فاکتورهای بیماری های قلبی عروقی (چاقی ، چربی بالای خوب ، پر فشاری خون ، سیگار و....
۱۵	اشنایی با بیماری های شایع قلب و عروق -سندروم های ایسکمیک -پر فشاری خون -نارسایی قلب -آریتمی های مهم و شایع -بیماری های دریچه های مهم و شایع -تب رماتیسمی
۱۶	آشنایی با برنامه های شایع

ب - حیطه مهارتی :

توانایی گرفتن شرح حال	۱
توانایی معاینه فیزیکی کامل و معاینه دقیق قلب و عروق (سمع قلب ، اندازی گیری نبض ورید ژوگولر ، فشار خون ، بررسی ادم ، نبض های شینانی)	۲
توانایی انجام صحیح cpr حداق بر روی مولاژ	۳
توانایی گرفتن صحیح ECG	۴
توانایی گرفتن صحیح فشار خون	۵
توانایی تشخیص آریتمی های شایع و مهم قلبی در معاینه و ECG	۶
توانایی تفسیر نتایج آزمایشات شایع در بیماری های قلب و عروق	۷
توانایی تفسیر CXR	۸
تشخیص ECG طبیعی از غیر طبیعی	۹
توانایی نگارش سیر بیماری و یادداشت روزانه	۱۰

۸ - روش آموزش دادن و فراگرفتن :

- از نظر استراتژی ، استفاده از استراتژی های COMMUNITY-ORIENTED MEDICAL SPICES EDUCATION توصیه می شود
- لازم است ترجیحا هر یک از موضوعات با مناسبترین روش که منجز به بهترین یادگیری در کارورزان می شود ، آموزش داده شود
- استفاده از روش های یادگیری فعال و روش های آموزشی تعاملی توصیه می شود
- بطور کلی ، آنچه اصل است استفاده از روش هایی است که موجب حداکثر یادگیری گردد و متناسب ترین روش برای آموزش دادن و فرا گرفتن آن موضوع خواص باشد
- نمونه هایی از روش های آموزش دادن و فراگیری عبارت اند از :

- Bedside teaching
- Ambulatory teaching
- Problem-based learning
- Apprenticeship model
- Lecture
- Small group discussion
- Large group discussion
- Computer-assisted learning
- Role play

- Role model
- Video presentation
- Workshop
- Task-based learning
- Demonstration

اساتید بخش قلب:

۱- دکتر حمیدرضا حکمت

۲- دکتر احسان سخاوتی مقدم

۳- دکتر سعید ناطقی